

๗

การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
ในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง

นางสาวอรชมา พุ่มสวัสดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-718-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17278363

91

**A COMPARISON OF SELF-ESTEEM OF ADOLESCENTS WITH DIFFERENT
PATTERNS OF CHILD-REARING PRACTICE AS PERCEIVED BY THEMSELVES**

MISS ORNCHUMA POOMSAWAT

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Art**

**Department of Psychology
Graduate School**

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-718-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง

โดย

นางสาวอรชума พุ่มสวัสดิ์

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย

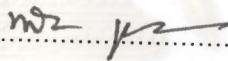
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

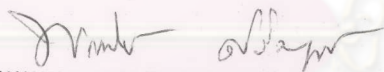
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาวิจิตร)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อรชума พุ่มสวัสดิ์ : การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง (A COMPARISON OF SELF-ESTEEM OF ADOLESCENTS WITH DIFFERENT PATTERNS OF CHILD-REARING PRACTICE AS PERCEIVED BY THEMSELVES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 86 หน้า. ISBN 974-633-718-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2538 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบสอบถามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (TWO WAY ANOVA) และทดสอบภายหลังโดยใช้สถิติทดสอบรายคู่ของตุกี (Tukey)

ผลการวิจัย

1. วัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณค่าตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าวัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณค่าตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย รักตามใจ และปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่แตกต่างจากวัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณค่าตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคุ้มครอง
2. วัยรุ่นชายมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างจากวัยรุ่นหญิงในทุกรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต อรชума พุ่มสวัสดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

C643370 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : SELF-ESTEEM / PATTERNS OF CHILD REARING

ORNCHUMA POOMSAWAT : A COMPARISON OF SELF-ESTEEM OF ADOLESCENTS WITH DIFFERENT PATTERNS OF CHILD-REARING PRACTICE AS PERCEIVED BY THEMSELVES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PUNTIP SIRVANABOOD, Ph.D. 86 pp. ISBN 974-633-718-1

The purpose of this research was to study the difference of self-esteem of adolescents with different patterns of child-rearing background. The subjects comprised of 150 grade-ten students. They were students from 3 schools in Bangkok metropolitan area. Three instruments were used in this study : The adolescents' background questionnaire, Self-Esteem Inventory and Child-Rearing Inventory. Two Way ANOVA was used for the analysis of the data, and Tukey's HSD Test was used for pair comparisons.

The results of the study were as follows :

1. Adolescents who were reared by democratic pattern showed a significant higher self-esteem scores than the adolescents who were reared by authoritarian, permissiveness, and rejection patterns. There was no significant difference in the self-esteem scores between adolescents reared by democratic pattern and those reared by overprotection pattern.

2. There was no significant difference in the self-esteem scores between male and female adolescents in all patterns of child rearing background.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต.....อรุณา ทิมสวัสดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.พรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความรู้ความเข้าใจ คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้ความอนุเคราะห์ด้านอื่นๆ อีกหลายประการ ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัยและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนราชวินิต โรงเรียนวัดสังเวช โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง และโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ซึ่งให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการทำแบบสอบถามและตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ และเจ้าหน้าที่ตึกปัญญาจรรยาชินี โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ให้ความห่วงใย ความเอื้ออาทร ความช่วยเหลือ และคอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายสุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย ความเอื้ออาทร ความเมตตา เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังใจ ทุนทรัพย์ ตลอดจนให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของคุณพ่อและคุณแม่เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

และความอนุเคราะห์ของทุกท่าน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรชума พุ่มสวัสดิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
กลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3 ผลการวิจัย.....	42
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	45
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	50
รายการอ้างอิง.....	52
ภาคผนวก.....	58
ภาคผนวก ก.....	59
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	81
ประวัติผู้วิจัย.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงเขต โรงเรียน และจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามเพศ.....	31
2. แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามเพศ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู.....	33
3. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามเพศ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู.....	42
4. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามเพศ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู.....	43
5. แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นรายคู่ด้วยวิธีของตุกี (Tukey) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามเพศและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู.....	44
6. แสดงค่าสัมพันธะระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาทิปไตย.....	60
7. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบคุ้มครอง.....	61
8. แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย.....	62
9. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ.....	63
10. แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย.....	64
11. แสดงค่าน้ำหนักตัวประกอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม.....	65
12. แสดงค่าน้ำหนักตัวประกอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่.....	66
13. แสดงค่าน้ำหนักตัวประกอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย.....	67
14. แสดงค่าน้ำหนักตัวประกอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง.....	68
15. แสดงค่าน้ำหนักตัวประกอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย.....	69
16. แสดงค่าน้ำหนักตัวประกอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ.....	70
17. แสดงค่าน้ำหนักตัวประกอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย.....	71

สารบัญภาพ

รูปภาพที่

หน้า

1	แสดงมิติการอบรมเลี้ยงดูของเซฟเฟอร์.....	6
2	แสดงรูปแบบตามสมมติฐานพฤติกรรมของแม่ของเบคเคอร์.....	7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย